

Materiál na rokovanie
25. zasadnutia
Mestského zastupiteľstva Šamorín

V Šamoríne, dňa 29.06.2017

Správa o hodnotení systému plateného parkovania v Šamoríne za obdobie od 1.6.2016 do 31.05.2017

- Predkladá:** Gabriel Bárdos, primátor mesta
- Spravodajca:** Róbert Keresztes, predseda komisie dopravy, verejného poriadku a bezpečnosti MsZ
- Vypracoval:** Kolektív pracovníkov MsÚ, MsP a AREA Šamorín s.r.o.
- Prerokovali:** Komisia dopravy, verejného poriadku a bezpečnosti
dňa 20.06.2017 s odporúčaním na schválenie,
Komisia finančná a správy majetku mesta dňa 26.06.2017

Dôvodová správa:

Správa o hodnotení systému plateného parkovania za obdobie 01.06.2016 – 31.05.2017 bola vypracovaná v súlade s uznesením MsZ č. 13/2016/VIII/c/3) zo dňa 07.04.2016, v ktorom mestské zastupiteľstvo uložilo MsÚ po 12-tich mesiacoch odo dňa účinnosti VZN č. 3/2016 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií na území mesta Šamorín vyhodnotiť jeho uplatnenie v praxi a v prípade potreby pristúpiť k jeho novelizácií.

Návrh uznesenia:

Mestské zastupiteľstvo v Šamoríne na svojom zasadnutí dňa 29.06.2017 po prerokovaní Správy o hodnotení systému plateného parkovania v Šamoríne za obdobie od 1.6.2017 do 31.5.2017

A/ berie na vedomie

Správu o hodnotení systému plateného parkovania v Šamoríne za obdobie od 1.6.2016 do 31.5.2017 bez pripomienok, resp. s nasledovnými pripomienkami.

HODNOTENIE

systemu plateného parkovania v Šamoríne od 1.6.2016 – do 31.5.2017

1. Úvod

System plateného parkovania bol zavedený od 1.6.2016 vo vyhradených oblastiach v centre mesta Šamorín. Zavedením plateného parkovania vedenie mesta chcelo dosiahnuť nasledovné ciele : zníženie počtu vozidiel a nezákonných parkovaní v centre, zvýšenie bezpečnosti chodcov, zlepšenie kvality ovzdušia, zdynamizovanie statickej dopravy t.j. lepšie využitie parkovacích miest zvýšením rotácie áut na nich a zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry. Pred zavedením systému bol vykonaný prieskum vo viacerých mestách, v ktorých už dlhšie uplatnili platené parkovanie. Na vypracovanie Všeobecného záväzného nariadenia mesta Šamorín o platenom parkovaní boli použité skúsenosti a nariadenia získané z iných miest. Prípravy trvali 8 mesiacov. Zavedením a prevádzkovaním plateného parkovania bol poverený mestský podnik AREA Šamorín s.r.o. . Právne, organizačne, finančne a technicky sa podarilo zabezpečiť spustenie systému k uvedenému dátumu. Na podnet občanov niektoré články VZN boli zmenené resp. upravené. Viacerí občania pripomienkovali VZN a vyjadrili nesúhlas buď so zavedením systému, alebo s niektorými ustanoveniami nariadenia. Týkalo sa to najmä rozdelenia zóny, časového rozvrhu, rezidentských kariet, alebo spôsobu platenia. Vyvrcholilo to otvoreným listom primátorovi mesta. Primátor mesta začiatkom januára 2017 na podnet občanov zvolal Fórum občanov k danej problematike, ktorého sa zúčastnilo cca 70 občanov. Tu v zmysle uznesenia Mestského zastupiteľstva zo dňa 7.4.2016 primátor mesta ubezpečil prítomných, že po uplynutí 1 roka od zavedenia dôjde k vyhodnoteniu systému plateného parkovania a bude ním oboznámená široká verejnosť. Získané skúsenosti podľa potreby budú analyzované a znevýhodnenia, ktoré sa týkajú väčšieho počtu občanov budú predmetom diskusie respektíve zmeny vo VZN.

2. Technické riešenie systému - hodnotenie po 1 roku

Technické riešenie zavedenia spoplatnených parkovísk zahŕňalo: vypracovanie technických podmienok fungovania systému, vypracovanie projektových dokumentácií, získanie povolenia dopravného inšpektorátu, osadenie trvalých dopravných značení, stavebné práce, ktoré bolo nutné vykonať pred spustením systému a prípravu všeobecne záväzného nariadenia mesta.

Určenie zóny spoplatnených parkovísk s dočasným státím sa dialo na základe odborných rokovaní a odborných analýz a štúdií vypracovaných v predošlých rokoch.

Zóna platených parkovísk bola rozdelená do 6 oblastí na základe odborných odporúčaní z dôvodu, aby pre dotknutých obyvateľov centra mesta bolo možné poskytnúť voľné parkovacie karty s obmedzenou platnosťou iba na svojich sídliskách a vo svojich oblastiach.

Osadenie trvalých dopravných značení, vyznačenie parkovacích miest a osadenie informačných panelov predchádzalo náročné plánovanie a povoľovací proces na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Dunajskej Strede. Proces prebiehal v súlade so zákonom o cestnej premávke č. 8/2009 Z. z. a so súhlasom okresného dopravného inšpektorátu. Cieľom bolo zachovať resp. zvýšiť počet parkovacích miest a nájsť vhodné technické riešenie na legalizáciu početných nevyhovujúcich, nezákonných parkovaní na sídliskách a uvoľniť chodníky od zaparkovaných áut pre pešiu dopravu. Na miestach, kde predpisy nedovolili vyznačenie parkovacích miest sa cesta rozšírila a pozdĺžne stáť sa vyznačili s čiastočným státím na chodníku, kde s dodržaním zákonných predpisov zostal vynechaný 1,5 metrov široký pás pre chodcov, čím sa odstránilo priame ohrozovanie chodcov jazdením motorových vozidiel na chodníkoch. Na Gazdovskom rade sa zmenilo v minulosti zaužívané kolmé parkovanie na šikmé.

Musel byť zmenený aj dopravný režim na sídliskách so zavedením jednosmernej premávky. V križovatkách a odbočkách sa rozšírili úzke profily. Parkovanie áut na chodníku na sídlisku Hlavná sa vyriešilo vyznačením pozdĺžnych státi na chodníku po jednej strane cesty, tým sa chodník na druhej strane cesty uvoľnil od parkujúcich motorových vozidiel v prospech chodcov. Podobný problém bol aj na sídlisku Gazdovský rad. V mnohých miestach zvýšená krajnica chodníka sa zošíknila pre uľahčenie parkovania na kraji chodníka. Od roku 2014 sa v centre mesta zvýšila kapacita parkovísk o viac ako 130 nových miest, z ktorých 106 stojísk sme získali vybudovaním nových spevnených plôch. Ostatné stojiská sme získali rozšírením cesty na Gazdovskom rade, kde síce aj pred tým stáli autá ale v rozpore s cestnými pravidlami.

Vyššie popísané technické úpravy zmenili prevládajúce návyky obyvateľov dotknutých sídlisk a preto narazili na odpor niektorých obyvateľov. Rok po zavedení týchto zmien v parkovaní je možné konštatovať, že sa situácia upokojila. Výrazne poklesol počet nezákonných parkovaní v zóne spoplatnených parkovísk, a to z pôvodného počtu cca. 90-100 za deň na 20-25 za deň. Odstránením úzkych miest sa zlepšila priechodnosť ciest a úplne alebo čiastočne sa oslobodili chodníky pre chodcov od motorových vozidiel a zvýšila sa bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej dopravy. Sťažnosti niektorých obyvateľov na nedostatok parkovacích miest a zníženie ich počtu vyvracia monitoring, ktorý bol vykonaný v súvislosti so zavedením spoplatnených parkovacích miest ku koncu roka 2016. Výsledok monitoringu je v nasledovnej tabuľke:

Oblasti spoplatnenej zóny:	OBLASŤ 1	OBLASŤ 2	OBLASŤ 3	OBLASŤ 4	OBLASŤ 5	OBLASŤ 6
Celkový počet park. miest:	197	141	220	295	57	169
Priemerný počet voľných park. miest v jednotlivých oblastiach platenej zóny, september-november, v sledovanom čase (20.55-22.00)	32 16%	70 49%	15 7%	88 30%	29 51%	39 23%
Priemerný počet nezákonných parkovaní v jednotlivých oblastiach platenej zóny, september-november, v sledovanom čase (20.55-22.00):	11	0	4	1	0	6

Z tabuľky je možné vyčítať, že najmenej voľnej parkovacej kapacity sa nachádza v oblasti č. 3. Problémom zostáva pomerne vysoký počet nezákonných parkovaní v oblastiach 1 a 6, ktorý je spôsobený tým, že obyvatelia neradi používajú okrajové parkoviská. Situáciu môže zlepšiť rozmiestnenie ďalších kamier, ktoré prispievajú k zvýšeniu pocitu bezpečnosti majiteľov osobných vozidiel.

Ďalším problémom je súčasné fungovanie časti Hlavnej ulice od kultúrneho domu po budovu pošty, ktorá nebola zaradená do systému spoplatnených parkovísk a preto často dochádza k zneužitiu vydaných povolení na vjazd do tejto ulice na celodenné parkovanie. Z tohto dôvodu by bolo vhodné rozšíriť spoplatnenú zónu aj na túto časť ulice.

Počas uplynulého roka sa pri vystavení voľných parkovacích kariet pre obyvateľov spoplatnenej zóny zistilo, že z prílohy č. 3 VZN č. 3/2016 chýbajú niektoré adresy, ktoré je potrebné doplniť.

Najzávažnejším problémom po roku fungovania systému sa ukázalo nahromadenie odstavených vozidiel na hraniciach spoplatnenej zóny.

Na riešenie tohto problému bude vhodné zvoliť kombináciu rôznych možností: budovanie nových alebo rozšírenie existujúcich parkovacích kapacít, začlenenie niektorých ďalších ulíc do spoplatnenej zóny, regulácia dopravy v hraničných oblastiach a vykávanie dodávok z preplnených parkovísk na hranici spoplatnenej zóny.

Najväčším pozitívom zavedenia spoplatnených parkovísk je nárast disponibilných finančných prostriedkov na zlepšenie kvality ciest a celkovo na zvýšenie dopravnej bezpečnosti. V roku 2016 mesto investovalo do stavebných úprav súvisiacich so zavedením spoplatnených parkovacích miest viac ako 77 tisíc eur. Od začiatku roku 2017 do konca mája, mesto mimo bežných opráv preinvestovalo do zlepšenia kvality ciest 140 tisíc eur na

nasledovné konkrétne úseky: rekonštrukcia chodníka na Dlhej ulici, rekonštrukcia okolia križa v Čilistove, rekonštrukcia Požiarnickej ulice – I. etapa, pokračovanie v asfaltovaní sídliskových ciest na Gazdovskom rade – II. etapa, rekonštrukcia prepadnutých úsekov sídliskových ciest a chodníkov, odstránenie úzkych miest na sídliskových komunikáciách, asfaltovanie cesty v Bučuházi.

3. Organizácia systému plateného parkovania - hodnotenie po 1 roku

Po naštartovaní plateného parkovania v Šamoríne niektoré skupiny občanov vytýkali mestu nedostatočnú komunikáciu s občanmi. Je vecou pohľadu, či informácia zo strany mesta bola dostatočná alebo nie faktom je, že návrh VZN k tejto téme bol vyvesený a uvedený na internetovej stránke mesta dňa 18.3.2016 t.j. v dostatočnom predstihu pred jej zavedením. Z 29 pripomienok občanov sa viaceré opakovali, to znamená, že v skutočnosti bolo žiadaných 17 zmien, z čoho 7 bolo akceptovaných. Najdôležitejšie akceptované zmeny sa týkali oslobodenia od platenia zdravotne ťažko postihnutých osôb a skrátenie doby spoplatneného parkovania zo 17,00 hodiny na 16,00 hodinu. Pri parkovacích automatoch bola zavedená možnosť kúpy parkovacieho lístka na kratšiu dobu než 1 hodina, t.j. možnosť kúpiť lístok minimálne aj za 0,20 €. Ostatné zapracované zmeny boli jazykové korektúry, alebo upresnenia pojmov (občan – osoba, trvalý pobyt – trvalé bydlisko atď.).

Niektoré návrhy ktoré boli zamietnuté :

- státie prvých 15 minút bez platenia
- maximálna doba parkovania v centre mesta 2 hodiny
- pri kúpe celoročnej resp. polročnej karty občanovi zabezpečiť stále parkovacie miesto
- rozšíriť skupiny občanov, ktorí sú oslobodení od platenia (návšteva lekára, pošty, rodičia u škôlok atď.)
- posunutie termínu zavedenia systému na rok 2017
- zrušenie systému spoplatneného parkovania
- zmeniť rezidentskú kartu z občana na byt
- voľné karty pre prevádzky vo vymedzených zónach
- prehodnotenie hraníc vymedzených zón
- oslobodenie od platenia v sobotu

Po uplynutí 1 roka možno konštatovať, že neakceptované návrhy nespôsobili neriešiteľné situácie a nezaťažili občanov pri parkovaní, pritom vždy sa nájdu jedinci, ktorým niektoré podmienky nevyhovujú. Nenastali žiadne problémy pri predaji celoročných kariet a umiestnenie a počet parkovacích automatov podľa skúseností vykryje potrebu. Predaj lístkov z automatov sa držal počas celého roka na stálej úrovni, predaj a vystavenie celoročných a voľných kariet do mesiaca jún 2017 klesol o 1/3 oproti minulému roku no zvýšil sa predaj lístkov cez SMS správy v priebehu roka približne o 40% a má neustále narastajúci trend.

Vychádzajúc z týchto čísiel nie je potrebné zvýšiť počet automatov, a netreba klásť väčší dôraz na predaj ročných parkovacích kariet. Je však potrebné posilniť systém predaja cez mobilné telefóny.

Systém parkovania organizačne a technicky bezproblémovo funguje, čo sa týka výberu peňazí z automatov, servisu automatov, spolupráce s distribútormi, sledovanie chodu systému a iné. Celkovo možno konštatovať, že organizácia práce systému a technického zázemia spoplatneného parkovania v Šamoríne toho času nevyžaduje zmenu. Doteraz získané skúsenosti potvrdzujú uvedené fakty, pričom 1 rok podľa nás je ešte stále krátka doba na získanie relevantných skúseností.

4. Výsledky a hodnotenie systému plateného parkovania z pohľadu Mestskej polície

Prvoradým cieľom zriadenia zóny s plateným státím je regulovať státie motorových vozidiel v centrálnej zóne, obmedziť celodenné parkovanie v centre mesta a tak umožniť bežnému občanovi zaparkovať aj v dopravnej špičke v blízkosti úradov a inštitúcií.

Je dôležité aj zvýšenie bezpečnosti chodcov a ochrana rekonštruovaných chodníkov pred nežiadúcim parkovaním.

Spôsob regulácie statickej dopravy formou spoplatnenia nemôže byť funkčný bez efektívnej kontroly dodržiavania nastavených pravidiel. Bohužiaľ, iba hrozba sankcie núti značné percento vodičov k rešpektovaniu pravidiel. Preto kontrola a hrozba sankcie sú neoddeliteľnou súčasťou systému regulácie statickej dopravy formou spoplatnenia v prípadoch, ak nie sú realizované technické varianty spoplatnenia.

Kontrolu dodržiavania pravidiel spoplatneného parkovania a vyvodenie zodpovednosti za ich nedodržiavanie mesto Šamorín realizuje prostredníctvom mestskej polície. MsP kontrolu vykonáva v súčinnosti a dvoma kontrolórmi parkovania, ktorí sú zamestnancami mestského podniku AREA Šamorín s.r.o.. Nakoľko vo väčšine prípadov je priestupok zistený v čase, keď sa vodič vo vozidle a ani v jeho blízkosti nenachádza, úlohou Mestskej polície je priestupok objasniť, zistiť priestupcu a preukázať, že sa priestupku dopustil. Na zistenie totožnosti páchatel'a priestupku využíva mestská polícia technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla tzv. „papuču“.

V prvom mesiaci po zavedení spoplatneného parkovania polícia pristupovala k tým vodičom, ktorý neuhradili poplatok za parkovanie ohľaduplne a to vloženie upozornenia za čelné sklo motorového vozidla. Týchto upozornení sa rozдало do 600 ks za mesiac.

Za obdobie od júla 2016 do konca marca 2017 riešila MsP 1573 priestupkov.

Z toho:

- riešené na mieste v blokovom konaní v hotovosti bolo 1215 priestupkov v hodnote 18.120 €
- riešené na blok nezaplatený na mieste tzv. „šekom“ bolo 18 priestupkov v hodnote 530 €
- riešenie bez pokuty – pohovorom 342 priestupkov.

Na základe skúseností príslušníkov MsP je treba skonštatovať, že v spoplatnených zónach v Šamoríne sa väčšinou nachádzajú voľné parkovacie miesta s možnosťou zaparkovania motorového vozidla na čas nevyhnutný a tieto miesta nezaberajú autá zaparkované na celý deň. Od júna 2016, kedy bolo mestom zavedené spoplatnené parkovanie si vodiči postupne zvykali na túto skutočnosť a momentálne sú v prevahe tí obyvatelia, ktorí to vnímajú pozitívne a zastávajú názor potreby ďalšieho rozšírenia spoplatnených zón.

Je pozitívne vnímaná možnosť úhrady za spoplatnené parkovanie formou SMS správy. Samozrejme nájdú sa aj takí, ktorí nesúhlasia a nikdy nebudú súhlasiť spoplatnením parkovania. V posledných mesiacoch sa minimalizoval počet priestupcov bývajúcich v Šamoríne, čo potvrdzuje, že obyvatelia Šamorína zavedenému parkovaciemu systému rozumejú a rešpektujú.

5. Ekonomické výsledky po 12 – tich mesiacoch

A. Vstupné náklady

a./ náklady bežné

56.803,10 bez DPH

- tabule zóny, infotabule, vodorovné značenia
- nákup telefónov, počítača, tlačiarne, laminátora, kotúčov, tonerov, puzdier, počítača mincí
- užívateľské oprávnenie, poistenie, projekt, letáky, výbava kontrolórov, výbava kancelárie
- správne výdavky spojené so zavedením
- drobné stavebné a dokončovacie práce

b./ investícia vstupná

- nákup parkovacích automatov 12 kusov

42.840,00 bez DPH

B. Prevádzkové výdavky

a./ režijné náklady

57.061,00 bez DPH

- mzdy, odvody, OOPP, správna réžia
- drobné opravy, poplatok za automaty
- bankové poplatky
- poplatky distribútorom

b./ nepriame náklady 10.704,00 bez DPH
 - odpis automatov

C. Zisk prevádzkovateľa 3.736,90 bez DPH
 - navýšenie nákladov o 3%

D. Príjmy
 - predaj celoročných parkovacích kariet 59.968,75 bez DPH
 - z parkovacích automatov 110.754,12 bez DPH
 - z SMS správ 48.879,58 bez DPH

Spolu 219.602,75 bez DPH

E. Vyúčtovanie

Nákup parkovacích automatov ako investícia sa likviduje v priebehu 4 rokov ako nákladová položka – odpisy.

Príjmy	219.602,75
Náklady +zisk	128.305,00
Rozdiel	91.297,75

Do rozpočtu mesta za rok 2016 bolo poukázaných 46.482,52 € a za obdobie január – máj 2017 preddavok vo výške 44.800.- €.

F. komentár

Zavedenie spoplatneného parkovania v Šamoríne nezaťažilo rozpočet mesta, nakoľko všetky výdavky – bežné a investície – hradila spoločnosť AREA Šamorín spol. s.r.o. z vlastných zdrojov.

Prevádzkovateľ po ekonomickej stránke vníma zavedenie systému za úspešné. Je toho názoru, že je potrebné ekonomickú stránku pozorovať dlhšiu dobu. Prvé mesiace roku 2017 poukazujú na značný pokles príjmov z predaja celoročných a polročných kariet, na stagnáciu príjmu z parkovacích automatov a cca 40% nárast z príjmov cez SMS správu. Náklady spojené s prevádzkou v ďalšom období sa môžu zmeniť len minimálne a to z dôvodu úpravy mzdy zamestnancov resp. poplatkov distribútorom.

6. Zhrnutie hodnotenia

Je potrebné konštatovať, že výsledky a skúsenosti po jednom roku od zavedenia plateného parkovania v Šamoríne potvrdzujú správnosť tohto kroku. Po začiatkových nezrovnalostiach a menších problémoch systém funguje, drvivá väčšina občanov ju akceptuje a mestu prináša financie do rozpočtu. Nakoľko prevádzku zabezpečuje mestský podnik a čiastočne mestská polícia systém je plne pod kontrolou mesta. Získané financie sa samozrejme použijú na vylepšenie dopravy v meste, najmä na opravu mestských komunikácií, chodníkov a parkovísk. Tieto skutočnosti môžu potvrdiť najmä občania Gazdovského radu, Hlavnej ulice ale aj iných ulíc mesta.

V pracovných dňoch počas účinnosti plateného parkovania sa zlepšilo využitie parkovacích miest vo vymedzených oblastiach. Je však potrebné hľadať ďalšie možnosti na zlepšenie situácie. Tohto času sa spracúva tzv. „Generel dopravy mesta Šamorín“, pomocou

ktorého sa môže optimalizovať doprava v Šamoríne vrátane parkovania. V dohľadnej dobe bude potrebné nájsť riešenie na oprávnené sťažnosti občanov bývajúcich v tesnej blízkosti zóny plateného parkovania parkoviskami, ktoré sú nezaradené. Nakoľko pri týchto bytových a rodinných domoch je parkovanie zadarmo, parkoviská sú neúmerne zaťažené. Riešením môže byť rozšírenie parkovacej zóny aj do týchto lokalít, respektíve zvýšenie počtu parkovacích miest vrátane vybudovania parkovacieho domu a regulácia dopravy v týchto oblastiach. Postupné zvýšenie nákupu parkovacích lístkov cez SMS správy nám dáva za úlohu túto formu predaja inovovať a posilniť. Je možnosť zavedenia ďalšej formy predaja lístkov cez mobil resp. internet pomocou špeciálnej aplikácie. Predaj parkovacích kariet na kratšiu dobu než polrok, alebo rok posledných 5 mesiacov žiadali len 2 občania. Kontrola plateného parkovania ako je nastavená je účinná a dobre organizovaná.

Počas 12 mesiacov prevádzkovania plateného parkovania boli získané skúsenosti a podnety od občanov ohľadne zmien. Niektoré sú menšieho významu a niektoré zásadným spôsobom zasahujú do systému. Sú to :

- niekoľko stovák občanov žiada rozšíriť zóny parkovania do ďalších častí mesta
- je požiadavka na zákaz parkovania s malými úžitkovými vozidlami a malými nákladnými vozidlami
- pre malé nákladné vozidlá a osobné vozidlá vytvoriť záchytné parkoviská
- začleniť dolnú časť Hlavnej ulice do systému
- doplniť nové adresy budov v oblastiach zóny
- zaviesť parkovaciu kartu jednorázovú na dobu 2 týždňov

Uvedené podnety je potrebné analyzovať, zaoberať sa s nimi. Jeden rok je krátka doba na to, aby parkovací systém preukázal všetky svoje výhody a nedostatky. Je potrebné zobrať do úvahy aj to, koľko občanov bude dotknutých s prípadnými zmenami.

Počas uplynulého roka pár stovák občanov našlo riešenie na parkovanie inou formou (vlastný pozemok, vlastná garáž). Je predpoklad, že ďalšie obdobie vynesie na povrch ďalšie možnosti v tomto smere.